

Babasının vefatı üzerine veraseten intikal eden işletme nedeniyle adi ortaklık olarak tesis edilen mükellefiyetin Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasına engel teşkil edip etmeyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	49327596-120[GVK.2019.ÖZ.148]-E.123639
Tarih	11.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 49327596-120[GVK.2019.ÖZ.148]-E.123639

11.08.2020

Konu : Babasının vefatı üzerine veraseten intikal eden işletme nedeniyle adi ortaklık olarak tesis edilen mükellefiyetin Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasına engel teşkil edip etmeyeceği

İlgi : 12/12/2019 tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, 30/8/2006 tarihinde babanızın vefatı nedeniyle miras yoluyla "*kara yolu yük taşımacılığı*" faaliyetini devraldığınız ve miras ortaklığı sebebiyle adi ortaklık şeklinde ticari kazanç yönünden adınıza mükellefiyet tesis edildiği, 30/8/2006-18/2/2008 tarihleri arasında reşit olmadığınızdan dolayı söz konusu adi ortaklığın anneniz tarafından işletildiği, cari dönemde mali müşavirlik faaliyeti nedeniyle yeniden vergi mükellefiyeti tesis ettirmek istediğinizi belirterek, daha önce miras yoluyla adınıza mükellefiyet kaydı açılması nedeniyle genç girişimci kazanç istisnasından faydalanıp faydalanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun;

- 605 inci maddesinde;

"Yasal ve atanmış mirasçılar mirası reddedebilirler ve miras, üç ay içinde reddolunabilir."

- "Paylaşma Sözleşmesi" başlıklı 676 ncı maddesinde; *"Mirasçılar arasında payların oluşturulması ve fiilen alınması veya aralarında yapacakları paylaşma sözleşmesi mirasçıları bağlar. Paylaşma sözleşmesiyle mirasçılar tereke mallarının tamamı veya bir kısmı üzerindeki el birliği mülkiyetinin miras payları oranında paylı mülkiyete dönüştürülmesini de kabul edebilirler. Paylaşma sözleşmesinin geçerliliği yazılı şekilde yapılmasına bağlıdır."*

hükümlerine yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde;

"Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır.

..."

hükmü bulunmaktadır.

Mezkur Kanunun "*Ticari Kazancın Tarifi*" başlıklı 37 nci maddesinde; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmış olup, mevcut uygulamada bir mükellefin vefatı üzerine ticari faaliyette kullandığı aracın, veraseten varislere intikal ettirilerek trafik sicilinde adlarına tescil edilmesi durumunda, diğer varislerin miras paylarını devrederek faaliyete devam etmesine muvafakat verdikleri varis veya varisler adına ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- "*Vergi Ehliyeti*" başlıklı 9 uncu maddesinde; mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyetin şart olmadığı, vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunmasının mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmayacağı,

- "*Kanuni Temsilcilerin Ödevi*" başlıklı 10 uncu maddesinde; tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirileceği,

- "*Mirasçılarının Sorumluluğu*" başlıklı 12 nci maddesinde; ölüm halinde mükelleflerin ödevlerinin, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılara geçeceği, ancak mirasçılardan her birinin ölen kişinin vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olacakları,

- "*Ölüm Halinde Sürenin Uzaması*" başlıklı 16 ncı maddesinde; vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay ekleneceği, bu sürenin Gelir Vergisi Kanununun 92 nci maddesine göre ölüm tarihinden itibaren dört ay olduğu,

- "Ölüm" başlıklı 164 üncü maddesinde ise ölümün işi bırakma hükmünde olduğu, ölümün mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirileceği, mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesinin diğer mirasçıları bu ödevden kurtaracağı, hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, konu ile ilgili açıklamaların yapıldığı 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "*İstisnadan faydalananacaklar ve faydalanma şartları*" başlıklı 3 üncü maddesinde;

"(1) İstisnadan,

a) Ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş,

b) Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış,

tam mükellef gerçek kişiler yararlanır." açıklamaları yer almaktadır.

Murisin ölümüyle mirasçılara intikal eden karayolu ile yük taşıma faaliyetine mirasçılar tarafından devam edilmesi halinde, miras ortaklığının adi ortaklık olarak faaliyette bulunduğu kabul edilerek, mirasçılar için ölüm tarihi itibarıyla ticari kazanç mükellefiyeti tesis edilmesi, karayolu ile yük taşıma faaliyetine mirasçılardan bir veya bir kaç tarafından devam edilmesi halinde ise diğer varislerin feragatnameyle muvafakat vermesi şartıyla sadece faaliyette bulunan varis veya varisler adına ölüm tarihi itibarıyla mükellefiyet tesis edilmesi gerekmektedir.

Konu hakkındaki ilgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, babanızın vefatı üzerine mirası red süresi içerisinde mirası reddetmediğiniz, varislere intikal eden işletme hakkında diğer varislere feragatname ile muvafakat vermediğiniz ve söz konusu işletmenin faaliyetine diğer varislerle birlikte devam ettiğiniz anlaşılmıştır.

Öte yandan GİB intranet kayıtlarının tetkikinden; 30/8/2006-18/2/2008 tarihleri arasındaki ortaklık faaliyetiniz nedeniyle ilgili dönemlere ait yıllık gelir vergisi beyannameleri ile "..... Ortakları" adi ortaklığına ait ilgili dönem KDV beyannamelerinin verildiği tespit edilmiştir.

Bu minvalde, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanabilmek için, ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş olması gerekmekte olup, 30/8/2006-18/2/2008 tarihleri arasında babanızdan miras kalan işletme nedeniyle adınıza mükellefiyet tesis edilmesi, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesindeki "*ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi*" şartının ihlali anlamına geleceğinden, söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026